

torerne eller Debitorerne skulde have Villie eller Evne til at forstaa, hvad der er til deres egen Gavn; ogsaa de kunne styres saaledes, at Obligationerne, saavidt det staaar til dem, staa i en rimelig Pris, og at Eiendommene blive tagerede paa en nogenlunde ordentlig Maade, saaledes at det solidariske Ansvar ikke kommer til at virke i feilagtig Retning, i den Retning nemlig, at de andre Debitorer komme til at bære et Tab. Det forekommer mig, at her er Anvendelse for det Ordsprog, at den spoler bedst Skoen, som har den paa. Jeg vil da anbefale, at vi, indtil det bevises, at vi kunne opnaa noget Bedre ad andre Veie, blive ved det gode gamle Prøvede, hvor det har vist sig, at Selbstyreprincippet ikke er saa galt endda.

Finansministeren (Estrup): Det ærede Medlem, der nu satte sig, er jo en Modstander af Lovforslaget. Han er mere end en Tvivler om, at en Hypothekbank, udstyret paa den i Lovforslaget angivne Maade, vil kunne tilvejebringe billigere Penge end Kreditforeningerne; han er mere end en Tvivler, thi han benægter det. Jeg ser imidlertid ikke, at det ærede Medlem har ført Noget, som blot ligner et Bevis for hans Formening, at en almindelig dansk Hypothekbank ikke vil kunne tilvejebringe billigere Penge, og naar det ærede Medlem griber til saadanne Argumenter som det, at det skulde være for dristigt af os at forudsætte, at den almindelige danske Hypothekbank skal kunne opnaa denne Kurs paa Børsensmarkedet for sine Obligationer som den svenske for sine, saa viser det noksom, hvor lidt det ærede Medlem kjenner til Kreditforholdene i de to Lande, han taler om, og som han sammenligner. Jeg skal blot tillade mig at erindre om, at det er lykkedes os at slutte en Overenskomst under Forventning om Rigsdagens Tiltrædelse om en Konvertering eller rettere om Stiftelse af et nyt Statslaan til en meget betydelig billigere Pris, end det er lykkedes Sverige i Nar. — Det ærede Medlem citerede ganske rigtig Bestyrelsesformen for den svenske Hypothekbank, idet han anførte, at den bestaar af en Formand, valgt af Kongen, en Viceformand, valgt af Rigsgjældskontoret, og tre, valgte af Kreditforeningerne. Det er fuldstændig rigtigt; men dersom det ærede Medlem har gjort sig nøiere bekendt med Ordningen af den svenske Hypothekforening, vilde han vide, at Kreditforeningernes Stilling overfor Hypothekforeningen er en ganske anden end den, der er forudsat i dette Lovforslag, idet, som jeg angav ved Lovforslagets Fremjættelse og ogsaa senere, Ligheden imellem, hvad jeg

har foreslaaet, og det svenske System er dette — og egentlig kun dette —, at jeg har foreslaaet, at Hypothekbanken arbejder med Kreditforeningerne og gennem disse, altsaa indirekte, yder Laan til Eiendomsbesidderne i Modsetning til, hvad der finder Sted efter det norske System, efter hvilket det er den almindelige Hypothekbank, der direkte giver Laan. Men naar det ærede Medlem vil gjøre sig nøiere bekendt med den hele Ordning af den svenske Hypothekbank og dens Forhold til, hvad der svarer til vore Kreditforeninger, vil det ærede Medlem se, at der er en himmelvid Forskjel, og at det altsaa paa ingen Maade gaar an at gjøre den Slutning, som det ærede Medlem gjorde, at naar Selbstyrelse er passende for den svenske Hypothekbank, saa maa Selbstyrelse ogsaa være passende hos os. Efter mit Forslag vil den danske Hypothekbank hverken være mere eller mindre end et Institut, der arrangerer Laanene for Kreditforeningerne. Nu gad jeg dog nok vide, hvor hele den Tale om Mangel paa Selbstyrelse i dette Unliggende egentlig hører hjemme. Det, der forekommer mig at være Hovedsagen her — jeg taler ikke om Selbstyrelsen i selve Kreditforeningerne, men for Hypothekbankens Vedkommende — det, der er Hovedsagen, er, at Bestyrelsesformen er en saadan, at den kan give Banken den størst mulige Tillid paa Børsensmarkedet. At den størst mulige Tillid paa Børsensmarkedet skulde komme til Stede gennem umiddelbare Valg af selve Debitorerne, det maa det ærede Medlem forlade mig, kan jeg ikke se. Naar det ærede Medlem angav — og det ganske rigtigt —, at den svenske Hypothekbank til Liden har stiftet, hvad vi vilde kalde meget dyre Laan, forholder det sig fuldstændig rigtigt, den har, som det ærede Medlem ganske rigtig angav, stiftet Laan til 4½ pCt. og til 5 pCt., senere til 4 og nu senere til 3½ pCt., men naar det ærede Medlem deraf drog den Slutning, at altsaa havde den været uden Betydning for Laantagerne i Sverige, saa er denne Slutning meget urigtig, thi for at vide, hvad Rytte den svenske Hypothekbank har gjort, er det ikke uden al Betydning at sammenligne Renterne, som den svenske Hypothekbank har betalt for sine Laan, med hvad Renten har været i Nabolandene, i Danmark, hos os, hvad Kreditforeningerne her have kunnet staae Penge til. Man maa sammenligne den med, hvad Renten var i Sverige, for at bedømme, hvor vidt Hypothekbanken har gjort Gavn eller ikke, og der vil jeg opfordre det ærede Medlem til at spørge enhver Svensker, som har Begreb derom, thi saa vil han blive modfagt paa ethvert Punkt. Han vil saa at vide, at den svenske